

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja № 38, telefon № 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja № 38.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-iej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 8—9 wieczorem.

2-ga Aleja № 43.

TEATR „ODEON”

W. Krzemińskiego (Najstarszy w Królestwie)
Od środy 9 do piątku 11 Listopada (włącznie)

Nowy artystyczny program:

Mały skrzypek (dramat.) Świtanie wolności Walka za niepodległości Kuby (dramat na tle walk Kubańczyków z Hiszpaniami) Malownicza Majorja (wrażenia z podróży do wysp Balearskich) Trio Ohami (zdjęcia z natury) Stróż Esteta (komiczne) Grotz Lazuruwa piękne widoki z natury. Skandalini zakochany w kucharce (komedia)

Na scenie odegrana będzie „Lorenzo i Jessyka“ komedia w 1 akcie. Reż. W. Hisielewski.

Zmiana programu w każdy środek i sobotę.

W kioskach i wystawiono: nowa serje widoków z podróży

Ceny miejsc zwykłe.

Bzeczegóły w afiszach i programach.

RESTAURACJA Wacława ŚWIDERSKIEGO

Telefon № 132.

zawiadamia Szanowną Publiczność, iż z dniem 1 Października codziennie koncert kapeli

International pod dyrekcją Johana MALECZKA
Z szacunkiem W. Świderski.

PIWA bawarskie, pilzeńskie i kulmbachskie z browaru Franc. BRAULIŃSKIEGO w Piotrkowie, poleca skład piwa **J. PŁOMIŃSKIEGO** w Częstochowie, Teatralna 8. Telef. Nr. 33. — Sprzedaż wszędzie.

Brak pracy.

—000—

Zima jest najcięższą porą roku dla robotnika: w tej porze nędra jego najbardziej daje mu się we znaki; dręczy go zimno, gdyż mu brak odzieży cieplejszej i opału, dręczy go złe warunki mieszkaniowe; nadomiar złego na zimę trudniej o pracę.

W Zagłębiu, jak pisze „Kurjer Zagłębia“, w pewnym przedsiębiorstwie wymówiono pracę większej liczbie robotników. Ta wiadomość podzielała przynębiająco, zapanowała niepewność, każdy robotnik idzie z pewną obawą do pracy i nasłuchuje pilnie, czy zarząd huty lub fabryki, w której pracuje, nie zdecydował się także go wywalić.

Wogóle brak pracy jest zmurą dla robotnika, która go prześladowuje do końca życia.

Ta denerwująca niepewność jutra, popycha robotników do wystąpienia i w parlamencie i na ulicy w obronie przyrodzonego prawa do pracy.

Na skutek tych wystąpień rządy państw oddawna już myślą nad sposobami złagodzenia braku pracy, który jest zjawiskiem prawie stałym w obec-

nej dobie częstych przesileni przemysłowych.

Niedawno w Paryżu zebrała się „konferencja międzynarodowa do walki z brakiem pracy“, w konferencji wzięło udział przez swoich przedstawicieli 21 państw.

Uchwalono utworzyć związek międzynarodowy do walki z brakiem pracy. a to w celu ustalenia ściślejszej łączności pomiędzy specjalistami studującymi sprawę braku pracy w różnych państwach.

W tym celu postanowiono:

1) Utworzyć biuro międzynarodowe do którego nadsyłane byłyby wszystkie dokumenty gromadzone w różnych krajach, a dotyczące braku pracy, a to celem wydawania informacji w sprawach braku pracy;

2) Urządzać stałe kongresy międzynarodowe;

3) Wydawać dzieła i broszury traktujące o braku pracy;

4) Oddziaływać na organizacje prywatne i instytucje rządowe w tym duchu, aby te zajęły się regularną statystyką bezrobotnych.

Członkowie związku międzynarodowego mogą łączyć się w sekcje według narodowości.

LECZNICA

chorób zębów i jamy ustnej
M. PUCHAŁSKIEGO

w Częstochowie III aleja. 57 wprost kościoła po Marjańsk. Zarządzący lekarz d-ta **H. MUSZYŃSKI** przyjmuje codziennie od 9 rana do 8 wieczór

Dr. med. LOEPER

ul. Celną 14, telefon 64.

Powrócił do Częstochowy — przyjmuje chorych jak dawniej codziennie od godz. 3—5 popoł. 2091-51

Na czele związku stać ma komitet zarządzający, składający się z 40 delegatów różnych państw.

Zarządzenia te mogłyby mieć pewne znaczenie dla oświecenia sprawy braku pracy i wyszukania najlepszych sposobów złagodzenia tej klęski, gdyby istniała pewność, że dane, dostarczone kongresom i związkowi zwalczającym brak pracy będą dokładne; niestety, pewności tej przy obecnym stanie rzeczy mieć niepodobna.

Pozatem, robotnikom chodzi nie tylko o wszechstronne oświecenie sprawy braku pracy, lecz przede wszystkim o zaradzenie złemu.

Rzecz prosta, każdy robotnik uświadomiony nie ludzi się wcale, że brak pracy może być usunięty w ramach ustroju kapitalistycznego z jego anarchią wytwórczą, — jednak i obecnie złagodzenie złych skutków braku pracy byłoby możliwe, potrzeba jednak na to, aby rządy i instytucje samorządne miejskie wzięły tę kwestię do serca (na co mało gdzie można liczyć); aby istnieć mogły silne organizacje zawodowe, które z jednej strony byłoby w stanie dawać zapomogi bezrobotnym, z drugiej zaś strony wprowadziłyby racjonalne pośrednictwo pracy.

U nas w tej sprawie nie zrobiono jeszcze ani kroku; wprowadzie 25 czerwca r. 1909 ogłoszono o zalegalizowaniu „komitetu pomocy dla pozabawionych pracy“ i ogłoszono nawet nazwiska głównych organizatorów tej instytucji z księciem Czetwertyńskim, księdzem Chelmiczkiem i Bolesławem Prusem na czele; ale komitet ten dotychczas nie rozpoznał czynności.

Sądząc z nazwisk organizatorów pracy tego komitetu miałaby charakter filantropijny, w każdym jednak razie przy dobrej woli i pomocy istniejących jeszcze bezpartyjnych związków zawodowych nawet taki komitet mógłby wiele dobrego zdziałać.

Cóż z tego, kiedy śpij od półtora roku i nie chce dać znaku życia.

Ze straży ogniowej.

—x—

Od jednego z członków Zarządu Częstochowskiej Ochotniczej Straży Ogniowej otrzymaliśmy następujący list z okazji artykułu

Samowola.

W numerze 125-tym Szan. Redakcja nazwała samowolą, bezwzględnością i brutalnością fakt zabrania p. Cembrzyńskiej koni, uczynili to strażacy, aby móż jaknajprędzej dostarczyć narzędzia ratunkowe do szerzącego się na Stradomiu groźnego pożaru.

Bezwarunkowo była to samowola, do której jednak strażacy musieli się uciec, gdyż p. C. z własnej woli koni wypożyczył nie chciała, obiecywała wprowadzić p. C. wystać konie po powrocie do domu, lecz zwłoka pół godziny mogła przynieść wielkie straty zagrożonym przez ogień, podczas gdy dla p. C. powrót do domu o pół godziny później był co najwyżej przykrością.

Bezwarunkowo jest to bezprawie zabrać komu bez pozwolenia konie, bezprawie to stało się jednak prawem z wyjątkiem, istnie-

NAJOSZCZĘDNIEJSZE
NAJTRWAŁSZE
NAJTAŃSZE
NAJŚWIATLEJSZE

Nadeszłe lampki

„SIRIUS”

STANIAŁY

Koszt światła 25-letniej świecowej lampki wynosi 3/4 kopiejki na godzinę.

Wyłączna sprzedaż w Biurze Techn. Rydzewski i S-ka.

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI i SZTUKATORSKI

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

Częstochowa, III Aleja, dom własny

Uzyskuje od 1897 r. Telefona 280

WYKONYWA RZEŹBY POMNIKÓW, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE.
Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopnie mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.
CENY NAJPRZYSTĘPNIJSZE.

72)

Bez rozwodu.

Powieść z angielskiego
w przekładzie bar. Z. Hartinghowej.

Zebrałam wszelkie informacje i zrobiłam dla nich co było w mojej możliwości.

— Ty? — zawałał zdumiony.

— Cóż w tem dziwnego? — odparła zimno. — Trzeba przecież czemś się zająć; wynaleźć sobie cel jakiś w życiu... inaczej przyszlaby chyba oszaleć lub umrzeć. Zresztą zapominasz, a może i nie wiesz że pomimo młodego mego wieku, już przez kilka ostatnich lat życia cioci, roznosiłam jałmużny w jej imieniu. Ja to utrzymywałam jej kasę, robiłam rachunki, i pomagałam jej w dobroczynnych jej dziełach. Ach! jakże to były szczęśliwe czasy! — Tu westchnęła ciężko i zacisnęła ręce; potem po raz pierwszy podniosła głowę i spojrzała mu prosto w oczy.

— Szukałeś mnie.. Miałeś więc coś zapewnić do powiedzenia mi.

— I nie omyliłaś się. Słyszałem, że wybierasz się do Verulam Court.

— Pani Scarlett, mówiący ci to, powiedział prawdę.

— Na zarumieniał się, choć tym razem sumienie nic mu nie wyrzucało. Ona

jednak inaczej wytłumaczyła sobie jego pomieszanie.

— Otóż chciałyby, abyś zaniechała tych odwiedzin — odparł z udaną swobodą, choć czuł się mimowoli zakłopotany, czując badawcze, a spokojne spojrzenie tych wielkich, promienistych oczu, zwrócone w pełni ku sobie.

— Czy tak? A dlaczego?

— Dla wielu przyczyn, ale z tych jedna wystarczy. Ja nie mam zamiaru tam jechać, a i tak dość długo byliśmy rozłączeni. Wierzę mi, lepiej dla ciebie samej, jeżeli przestaniemy dawać powodu do plotek. To też proszę cię, na przyszłość, przynajmniej w obec świata zachowujmy przyjazne stosunki. Nawet cień podejrzenia rażony na kobietę, przynosi ujmkę jej dobrej sławie.

— Ale.. przypomniałaś sobie o tem także? — odparła z bładym uśmiechem.

— Zmuszasz mnie do tego przypomnienia.. — rzekł podrażniony.

— Czy twoje słowa mają jakie ukryte znaczenie? — Dłaczęgóż bowiem nie pomyślałeś o tem przed półtora rokiem?

— Wiem, że masz prawo wyrzucić mi to. Ale należy raz—choć późno położyć koniec złemu Pragnę to uczynić z twoją pomocą.. Czy zechcesz więc odczytać twoje odwiedziny na sposobniejszy czas, i spędzić razem zemną zimę?..

— A gdzie? Czy i to obmyśliłś już z góry?

— Gdziekolwiek; choćby w Towers.

W Towers? O nie! nigdy! — odparła boleśnie, cofając się w tył.

W Ringwood zatem... albo Cranston. Nie widziałeś nigdy Cranston.

— Nie — odparła obojętnie i zamilka. On czekał co dalej powie, ale stała przed nim, smukła, powiewna i milcząca, jak posąg z oczyma utkwionemi w duży pęk białych narcyzów, wykwitających z kryształowego wazonu; cała obłana różowym światłem lamp, które o-promieniowało blade jej, zadumane czoło. Pajęcze koronki u jej gorsu podnosiły się i opadały gorączkowo, ale prócz tego nie zdradzała żadnego śladu wzruszenia.

— I cóż? — zapytał po chwili z odcieniem niecierpliwości. — Czy dasz mi odpowiedź?

— Żądaś, abym wyrzekła się miesięcznego pobytu w Verulam Court, na który się cieszyłam — i abym z tobą — z tobą... tu zatrzymała się, jakby chcąc powstrzymać rwące się na usta słowa — skazała się na nudy zupełnego osamotnienia. Czy tak?

— Nie koniecznie osamotnienia — odparł zimno. — Możesz zaprosić do siebie wiele chęsz znajomych i przyjaciół

— Twoich przyjaciół?

— Nie, twoich, rozumie się.

— W takim razie musiałabym zaprosić tych wszystkich właśnie, których spodziewam się spotkać w Verulam Court. Zatem dłaczęgóż nie mam jechać?

— Już ci powiedziałem przyczynę.

Bo mnie tam nie będzie.

— O! jestem pewna, że lady Lucja najchętniej cię zaprosi — odparła niedbale. Odrzućła w tył głowę i westchnęła jakby znudzona tą rozmową.

— To jeszcze nie racja. Jestem bardzo przychylnym temu, abyś tam jechała i nie życzy sobie tego. — Ty mnie nie rozumiesz.

— Przeciwnie, rozumiem cię doskonale. Chcesz dziś, kiedy ci się spodobało powrócić do domu po dwóch latach, odgrywać rolę tyrańca i pozbawić mnie przyjemności, którą cieszyłam się oddawna.

— Mylisz się — przerwał szybko. Nie, tylko, że nie chciałyby sprzeciwić ci się w czemkolwiek, ale rad byłbym owszem dopomóc ci w spełnieniu każdego twojego życzenia. Możesz mi wierzyć lub nie. Ale o tem pomówimy kiedyś obszerniej. A teraz zechciej mi raz odpowiedzieć, czy zgadzasz się postąpić w tym wypadku tak jak ja uważam za właściwe i rozsądne?

— Znam cię tak mało — poczęła wahająco — a twój rozsądek tak skrytym jest przedemną, że mogę go poczytywać za szaleństwo. W każdym razie nie znamie słowa danego Lady Lucji.

Zbladła bardzo, domawiając tych słów. — On również. Popatrzał na nią niemal surowo.

— Czy mam przez to rozumieć, że odmawiasz mojej prośbie?

— Masz przez to rozumieć, że dałam słowo i dotrzymam je. (d. c. n.)

Z powodu zwinięcia Magazynu Bławatnego

Bernarda Lewina

Wysprzedaz po cenie niziej kosztu. Materiały wełniane, bawełniane, jedwabne. Welwety Angielskie i krajowe. Firanki, portjery, dywany, chodniki Linoleum, ceraty i pokrycia meblowe, kołdry bajowe, ałasowe i Sławuckie. Kanausy czarne i kolorowe od 45 k. za łok.

Częstochowa I-sza Aleja Nr. 14. Telefon № 151.

Wate kolorową wafki i kit do okien poleca skład apteczny
Wacława Orzeł
III Aleja 46

Centralna Stacya Elektryczna
w Częstochowie
Oddział Instalacji

Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.
Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie.
Projekty i kosztorysy bezpłatnie 670

Nowo otworzony
MAGAZYN MEBLI
II Aleja Nr. 24 w Częstochowie
Na składzie: Sympatnie, Jedwabnie i t. d. oraz Zakład stolarski. Przyjmuje roboty meblowe, i budowlane, sklepowe i apteczne. Odnowienie mebli i pakowanie tychże. J. Blaszczykowski.
2049 18-0

Wielki wybór gotowych gors-tów od 2 do 52 rubli poleca pracownia gors-tów
„JOZEFY”
z Częstochowa Al. III róg Szkolnej dom p. Wnorowskiej
Reperacje, pranie, przesofonowywanie i t. p. 1265

Ważne dla panów
modnie, ładnie i tanio może się ubierać każdy, kto sprowadzi od nas gotowy jesienny albo zimowy kostium; marynarkę spodnie i kamizelkę, ładnie zrobione na jedwabnej podszewce, z twarwego i eleganckiego wełnianego szwielu-suka, najnowszych deseni, w wszystkich ciemnych kolorach za 7 rb. 20 k. w lepszym gatunku 8 r. 20 k.
Za opakowanie (w pudełku) i przesyłkę dolicza się 75 k. na Syberję 1 rb. 15 k. Uprasza się o przysłanie miary: długość marynarki i rękawa, objętość w pierśiach, długość i szerokość spodni. Same spodnie 2 rb. 85 k. z przesyłką. Paltó jesiennie albo zimowe 12 r. 50 k. uszyte podług ostatniej mody z gładkiej suberyny, albo w deseni kol rowej i czarnej lub marango, na wełnianej wacie, podszewka z aksamitnym kołnierzem; w lepszym gatunku 15 rb. 50 k.
BĘZ RYZYKA! jeżeli nie podobą się zwracamy pieniadze.
Adres. A. Kiwman Łódź, Nr. 14-0
2041 2-1

GLYCEROPHOSPHATE GRANULE ROBIN

Glycerofosfat ziarnisty ROBIN'A

Glycerofosfat wapnia i sody STOSOWANY W SZPITALACH PARYSKICH Wzmacniający system nerwowy

Wskazany przeciw krzywicy, słabości kości w okresie rosnięcia u dzieci, potęży, karmienia i ciąży, i przeciwko neurastonii, przecieżeniu umysłowemu i t. p. Przyjemny w smaku zazywa się w małej ilości mleka lub wody. Dla dotkniętych cukrową chorobą wyrabia się w formie pastylek.

Wyszpergać się bezwartościowych nasładowieństwo.

Sprzedzają w aptekach i w większych składach aptecznych.

Tran rybi świeży, wate i kit do okien, farby olejne w tubach dla p.p. artystów malarzy i uczniowskie poleca skład apteczny
HAMBURGA
II Aleja róg Teatralnej w Częstochowie.
Telefon Nr. 16. 2028 7.

Udzielam lekcji, Przejadzę do Warszawy zbyteczne przygotowuję do szkół. Długoletnia praktyka. Wiadomość: Szkolna 3-1 (dom p. Buchacza) od godziny 4-6. 1269 3 2

Do wynajęcia sklep spożywczy z mieszkaniami ul. Krakowska № 43. 2070

Adwokat, Warszawa. Wilcza Nr. 18. Sprawy, Porady, przyjmuje do 11-ejji 5-7 po poł. 2063-2013

Pokój do wynajęcia może być umeblowany także kuchnią nową kryty i łóżko żelazne meblowe Zielona Nr. 6 1265 2-3

z pokoje przedpokój i kuchnia zaraz do wynajęcia Szkolna 15. 1271 2-1

Nowo otworzony w II Alei № 23
Skład
Porcelany, Szkła, Fajansu, Majoliki
poleca się Sz. Publiczności.
Z poważaniem **Z. Stark.**
1969 CENY PRZYSTĘPNE. 30-14

50 rub. tygodniowo
może uczucie i łatwo zarobić każda dzielna osoba, też jako poboczne zajęcie. Wszystkie niezbędne szczegóły darmo i franko, a więc absolutnie bez ryzyka. Oferty składać: L. i E. Metz i S-ka, sub. Oddz. 8, Warszawa, Marszałkowska 130. 062-3-3

Dom w dobrym miejscu za 7000 rub. dochód 850 rb. sprzedam z powodu kupna majątku Aleja II № 48, tel. 385 BILSKI 2095 2-2

Lodownia Mieszcząca 600 fur lodu do wynajęcia I Aleja Nr. 3 1259 3-3

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI.

Druk F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie.